

Veiligheid Voorop!

Een samenwerking van Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en de drie reclasserings-organisaties (3RO) om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen.

Werkplan Aanpak Veiligheid Voorop 2024

Landelijk Netwerk Zorg-Straf

---

*De aanpak **Veiligheid Voorop** staat voor de vroegtijdige samenwerking op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling door **Veilig Thuis, de politie, het Openbaar Ministerie, de drie reclasseringsorganisaties (3RO) en de Raad voor de Kinderbescherming**. Deze coalitie zet sinds 2018 in op een andere manier van samenwerken: vroegtijdig en intensief, met als doel het sneller realiseren van een veilige situatie.*

*Veiligheid Voorop wordt ondersteund door de **ministeries van Volksgezondheid, Welzijn, Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) en de Verenging van Nederlandse Gemeenten (VNG)**.*

*De uitvoering van de Veiligheid Voorop is in handen van de **Regionale Netwerken Zorg-Straf (RNZS)**. Het **Landelijk Netwerk Zorg-Straf (LNZS)** voert de landelijke supervisie. Zij worden bestuurlijk aangestuurd door het **Bestuurlijk Netwerk Zorg-Straf (BNZS)**.*

Meer informatie over de OAVV en de bereikte resultaten is te vinden op:

<https://vng.nl/artikelen/aanpak-veiligheid-voorop>

Resultaten 2023

Regionale uitvoering	In de tien regio's zijn onder aanvoering van de Regionale Netwerken Zorg Straf veel stappen in de uitvoering en verankering van Veiligheid Voorop gezet. De energie en inzet is onverminderd positief en de resultaten worden gezien.
Wetgevingstraject gegevensuitwisseling	De aanpassing van de WMO op dit punt loopt volgens planning: zie de voortgang hier . Tot de nieuwe wetgeving van kracht wordt tijd gelden de vuistregels voor informatie-uitwisseling, zodat de uitvoering door kan gaan.
Regionale vakdagen Samenwerken bij Strafbare Kindermishandeling	In alle tien regio's zijn vakdagen georganiseerd, gericht op kennisuitwisseling en het versterken van het samenwerkingsproces. Dat heeft in een aantal gevallen geleid tot een (aangescherpte) routekaart Samenwerken bij Strafbare Kindermishandeling.
Landelijke Vakdag Veiligheid Voorop	Op 14 maart vond de Landelijke Vakdag Veiligheid Voorop plaats, met circa 500 deelnemers uit heel het land.
Fundament Aanpak Veiligheid Voorop	We stelden een fundament op voor Veiligheid Voorop met collectieve afspraken voor de verankering van de vroegtijdige samenwerking zorg-straf in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.
Communicatie: strategische boodschap & infographic	Met de strategische boodschap en een infographic (inclusief "model routekaart vroegtijdige samenwerking zorg-straf") ondersteunen we de verankering van Veiligheid Voorop in de uitvoering. Voor de partners is ook een (flexibele) presentatie van Veiligheid Voorop beschikbaar.
Werkset Indicatoren 2.0	Aan de hand van de Indicatorenrapporten uit 2022 is een Werkset 2.0 opgesteld, om regio's de gelegenheid te geven zelfscans uit te voeren.
Marathons Acut Onveilig	De Marathons gingen in op de vraag: <i>wat werkt en welke verbeterlagen gaan helpen om de aanpak in situaties van acute onveiligheid te verbinden aan de integrale aanpak om (dreiging van) onveiligheid duurzaam te stoppen en risicogestuurd en herstelgericht te kunnen werken aan stabiele veiligheid?</i> Het traject krijgt in 2024 een vervolg richting een concrete uitwerking naar een meer geïntegreerde 24/7 0-100 crisisdienst
Bestuurlijk commitment	In het BNZS is commitment uitgesproken op de Aanpak Veiligheid Voorop als kerntaak van de netwerkpartners (en niet als bijkomend samenwerkingsproject).
Verstevigen van de samenwerking Toekomstscenario	De vroegtijdige samenwerking zorg-straf moet goed verankerd worden in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. De programmadirecteur van het Toekomstscenario sluit daarom aan bij het BNZS. Bijvoorbeeld aan de hand van het vervolg op de Marathons Acut Onveilig vullen we de samenwerking concreet in.
Opdrachtgeverschap	De inhoudelijke betrokkenheid van VNG en Ministerie van VWS bij Veiligheid Voorop als mede-opdrachtgevers (naast het Ministerie van JenV) is in 2023 steviger georganiseerd door deelname aan het LNZS.
THV	Het LNZS is intensief betrokken bij de herziening van het Tijdelijk Huisverbod.
Verkenning medisch beroepsgeheim	Er is een eerste verkenning gedaan naar de verschillende perspectieven en knelpunten bij het uitwisselen van medische informatie tussen VT met de strafketenpartners. Dat krijgt een vervolg in afspraken over gegevensdeling.

Inleiding Werkplan Aanpak Veiligheid Voorop 2024: drie opgaves

---

De Aanpak Veiligheid Voorop stáát. De vroegtijdige samenwerking zorg-straft is inmiddels een onmisbaar onderdeel van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2023 hebben we de slag gemaakt naar een samenwerking die echt onderdeel is van de kernactiviteiten van de vijf samenwerkingspartners, het fundament onder veiligheid Voorop versterkt en het landelijk commitment verder vergroot.

De derde cohortstudie van het Verwey-Jonker Instituut (*Resultaten van de aanpak partnergeweld en kindermishandeling - Huiselijk geweld: een complex en hardnekkig probleem*, september 2023) laat zien dat we vorderingen boeken in de aanpak van huiselijk geweld. Maar we zijn er nog lang niet.

We gaan ook in 2024 door met de gezamenlijke inzet op de Aanpak Veiligheid Voorop. Het Landelijk Netwerk Zorg Straft ziet drie opdrachten om de samenwerking zorg-straft verder te versterken en te verankeren.

1. We zien dat het **verankeren van de kernactiviteiten van de Aanpak Veiligheid Voorop** niet vanzelf gaat. Er worden veel goede stappen gezet en overall is de vroegtijdige samenwerking zorg-straft van de grond gekomen. Urgentie wordt duidelijk gevoeld en er wordt verantwoordelijkheid genomen. Maar we zien soms ook knelpunten en stagnatie, bijvoorbeeld vanwege verwarring over de mogelijkheden voor informatiedeling, gebrek aan capaciteit of verloop van personeel (en het daarmee gepaarde gaande verlies van kennis en netwerk). Er is extra aandacht nodig voor de verankering van de aanpak op regionaal niveau.

We blijven daarom in 2024 **investeren in de uitvoering en verankering van de kernactiviteiten in de regio**. Met kennis, middelen en capaciteit. We versterken de verbinding tussen het landelijk (LNZS) en het regionaal niveau (RNZS) vanuit de grondhouding: wat is in de uitvoering nodig om samenwerking zorg-straft tot een duurzaam succes te maken? Het *Fundament Veiligheid Voorop* - waarin de basis is vastgelegd die Veiligheid Voorop in de regionale uitvoering minimaal vraagt - gaat daarbij helpen.

2. Naast de verankering van de kernactiviteiten staan we voor de verbinding van Veiligheid Voorop aan nieuwe ontwikkelingen, met name het **Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (TS)** en de **verbinding vanuit de Aanpak Veiligheid Voorop met het lokale veld**. Belangrijk schakelpunt voor de samenwerking met het TS en het lokale veld zijn de *Marathons Acuut Onveilig* en de ontwikkeling die daarmee vorm krijgt richting integrale 24/7 crisisinterventie.
3. Derde opgave is het aansturen van de aanpak: **organisatie en communicatie** van Veiligheid Voorop.

We kiezen voor een compact werkplan op hoofdlijnen. Daarmee stellen we een duidelijke koers voor 2024 en laten we ruimte voor actualiteit en flexibiliteit. Om te kunnen doen wat nodig is. Dit is immers geen werkplan vanuit een budgettering van middelen of capaciteit, maar beschrijft welke inzet we willen plegen in 2024.

Landelijk Netwerk Zorg-Straft, december 2023

1. Opgave 1: uitvoeren en verankeren kernactiviteiten Aanpak Veiligheid Voorop

1.1 Samenwerking in de Regionale Netwerken Zorg-Straf (RNZS)

Het eigenaarschap voor de uitvoering van de Aanpak Veiligheid Voorop ligt bij de regionale netwerken. We hebben afgelopen jaren gezien dat die rol met verve wordt opgepakt. Het LNZS is er om te faciliteren, te helpen waar nodig en als 'critical friend' signalen op de voortgang op te pakken. Het door het Bestuurlijk Netwerk Zorg-Straf (BNZS) vastgestelde fundament voor de verankering van de Aanpak Veiligheid Voorop biedt houvast in de uitvoering.

Wat willen we bereiken?

Actie	Toelichting	Supervisors
a. Commitment en regionale organisatie	Het BNZS heeft uitgesproken dat de Aanpak Veiligheid Voorop en de (regionale) samenwerking die dat vraagt tot het reguliere werk behoort: de samenwerking komt niet bovenop het reguliere werk, maar is onderdeel van ieders kerntaak. Om dat te realiseren zullen de vijf partners in de regio's een steentje moeten bijdragen aan de organisatie van de regionale netwerken (voorzitterschap, secretariaat et cetera). We blijven (bestuurlijk) aandacht vragen voor de borging daarvan en willen knelpunten mee helpen oplossen en eventueel escaleren als dat nodig is.	Politie, 3RO & JenV
b. Projectbudget: ondersteuning regio's met kennis en expertise	We blijven regio's ondersteunen met inkoopopdrachten die concreet bijdragen aan de (verankering van de) kernactiviteiten van Veiligheid Voorop. We willen in 2024 extra aandacht besteden aan de basis: het goed implementeren en verankeren van de vier kernactiviteiten.	Politie
c. Aansluiting lokale veld	Een goede aansluiting van het lokale veld (gemeenten, Zorgen Veiligheidshuizen) op het regionale netwerk (RNZS) is noodzakelijk. Hoe dat vorm krijgt, is maatwerk in elke regio. We gaan het gesprek met gemeenten vanuit het LNZS en BNZS verder faciliteren.	VNG, VWS & JenV
d. PDCA-cyclus	In de regio's hangt Veiligheid Voorop nu nog (te) vaak op enkele personen in het RNZS. We willen zicht houden op organisatiestructuur en rollen van de samenwerkingspartners en op wat nodig is voor eigenaarschap, organisatie, doorgroei en verankering. Daarbij kan het helpen de RNZS'en te stimuleren om PDCA-cyclus te versterken.	Politie, 3RO & JenV
e. Verbinding LNZS-RNZS	Een actievere rol van de 'verbindingsofficieren' vanuit het LNZS-leden: elk LNZS-lid is vaste contactpersoon voor één of meerdere regionale netwerken (zie lijst hieronder).	Politie, OM & JenV

Regionale verbindingsofficieren LNZZ – RNZZ (2023)

Noord-Nederland	Nicole Jansen (Politie)
Oost-Nederland	Maïke van Lith (3RO)
Noord-Holland	Annelize de Ruiters (Ministerie van JenV)
Amsterdam-Amstelland	Judith Schoonderwoerd den Bezemer (OM)
Midden-Nederland	Alfred Folkeringa (politie)
Haaglanden-Hollands-Midden	Nicole Jansen (Politie)
Rotterdam-Zuid-Holland-Zuid	Anne Hoeksema (3RO)
Zeeland-West-Brabant	Annelize de Ruiters (Ministerie van JenV)
Oost-Brabant	Corina de Volder (RvdK)
Limburg	Michelle Vrancken (VT)

1.2 Samen op in Acuu

Samen op in Acuu krijgt in de regio's op verschillende manieren vorm. Enerzijds is dat mooi, vanwege passend maatwerk en zichtbare regionale successen. Anderzijds zien we ook dat we nog niet overal zover zijn als we zouden willen.

De *Opbrengst Marathons Acuu Onveilig* (november 2023) geeft een impuls aan de samenwerking zorg-straft in acute situaties, vanuit de constatering: "de praktijk laat ons zien dat we ... meer en meer bewegen naar regionale, geïntegreerde crisisinterventieteams, waarin professionals vanuit verschillend perspectief met de betrokkenen en hun sociale omgeving samenwerken."

Daar willen we in 2024 op doorbouwen.

Wat willen we bereiken?

Supervisors	Politie & VT
f. Doorontwikkeling Samen op in Acuu in aanpak "Acuu Onveilig"	<p>De Marathons Acuu Onveilig krijgen een vervolg gericht op (rapportage november 2023):</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Doorontwikkelen regionale, geïntegreerde crisisinterventie 24 uur, 7 dagen per week, bereikbaar én beschikbaar voor doelgroep 0-100 • Methodisch werken: de Visie Gefaseerd samenwerken voor veiligheid stimuleert werken vanuit de bedoeling en geeft betekenis aan werk • Focus op onveiligheid: doel is samenwerken om met behulp van een veiligheidsplan voor directe veiligheid het handelingsperspectief te kennen voor de volgende acute onveiligheid/crisis, ofwel de aanpak bij acuu te verbinden met de aanpak bij structureel • Teamleren: faciliteer een lerende praktijk op casusniveau."

g. Kennis/ capaciteit	We willen in de regio nagaan wat nodig is als Samen op in Acut onvoldoende van de grond komt of verankerd raakt. Om vervolgens te kijken of we daar met kennis of capaciteit een bijdrage kunnen leveren. Zie ook b. onder 1.1.
-----------------------	---

1.3 Actie-overleg

Het Actie-overleg is inmiddels overal ingeregeld. Maar we zien duidelijke regionale verschillen, wat ons alert maakt op de verankering en effectiviteit. Scherp blijven op de bedoeling en op de inbedding in de werkprocessen van de partnerorganisaties (aanleveren van casuïstiek) blijft nodig.

Wat willen we bereiken?

Supervisors	Politie & VT
h. Overleg voorzitter Actie-overleggen	Een jaarlijks overleg van de voorzitters van de Actie-overleggen, gericht op het doorontwikkelen en verbeteren van werkprocessen, uitwisselen van good practices en signaleren van eventuele knelpunten.
i. Continuïteit	We willen vanuit het LNZZ de balans bewaken tussen regionaal maatwerk en de methodische grondbeginselen van het Actie-overleg. Verder willen we zorgen voor voldoende betrokkenheid/ capaciteit van OM, ZRO en RvdK in alle regio's. Via de regionale netwerken blijven we in verbinding en willen we bij eventuele signalen in gesprek.
j. Kennis/ capaciteit	We willen waar nodig in de regio ondersteunen met kennis of capaciteit om eventuele knelpunten te helpen oplossen. Zie ook b. onder 1.1.

1.4 Samenwerking door VT en ZSM

In september 2023 heeft de VVE ZSM het rapport *Kritische onderdelen & Randvoorwaarden Aanpak huiselijk geweld en stalking VT& ZSM-organisaties* van de Landelijke werkgroep HG VT&ZSM vastgesteld. Daarmee zijn de spelregels voor de samenwerking op huiselijk geweldzaken door VT en ZSM vastgelegd. Ook het traject voor de wetswijziging van de WMO om betere informatiedeling mogelijk te maken tussen de samenwerkingspartners verloopt voorspoedig. Totdat de wet daadwerkelijk wordt gewijzigd gelden de [beleidsregels](#) die in 2022 zijn afgesproken.

In het afgelopen jaar hebben we in een aantal regio's onrust en/ of onduidelijkheid gezien als het gaat om de positie van VT op ZSM. Maar nu kan de samenwerking weer "vol door".

Wat willen we bereiken?

Supervisors	OM, VT & Politie
k. Communicatie en duidelijkheid	We merken dat er regelmatig onduidelijkheid is over de samenwerking van VT met ZSM. We willen duidelijker met - en niet naast - de VVE ZSM communiceren richting de regio's. Zo voorkomen we misverstanden en onnodige ruis op de lijn.

I. Kennis/ capaciteit	We hebben goede ervaringen met het inzetten van extern projectleiderschap/ procesbegeleiding als het gaat om het organiseren en inregelen van de complexe) samenwerking op de ZSM-locaties. Waar nodig willen we dat in 2024 ook weer aanbieden aan de regio's. Zie ook b. onder 1.1.
-----------------------	---

1.5 Samenwerking bij Strafbare Kindermishandeling

De Samenwerking bij Strafbare Kindermishandeling ontwikkelt zich gestaag door. Kennisdelen en netwerkontwikkeling zijn hierbij belangrijke elementen. We zien een aantal belangrijke volgende stappen in de ontwikkeling van deze samenwerking

Wat willen we bereiken?

Supervisors	OM, RvdK & VT
m. Regionale vakdagen	Ook in 2024 organiseren we regionale vakdagen om netwerk te versterken en kennis en ervaringen uit te wisselen.
n. Medisch beroepsgeheim & strafrecht	Er is aandacht nodig voor dilemma's rond het medisch beroepsgeheim, medische-dossierinformatie en de bewijsvoering in het kader van het strafrecht. We willen een plan van aanpak opstellen om hiermee zorgvuldig om te gaan, die in de praktijk voor professionals goed werkbaar is. De HSSK biedt daarvoor een goede basis.
o. Methodisch kind-interview	We blijven betrokken bij de ontwikkeling en het inregelen van het Methodisch Kind-interview en willen het trainingsprogramma ondersteunen om de expertise en het gebruik ervan te bevorderen. Zie ook b. onder 1.1.

1.6 Gerelateerde inhoudelijke ontwikkeling: THV

Het Ministerie van JenV stuurt het verbetertraject THV aan, dat in 2024 gerealiseerd moet worden. Vanuit het LNZZ sluiten we goed aan. We willen daarbij ontdebelen en naar een efficiënte inzet van middelen en interventies. We streven naar regionale samenwerkingsafspraken tussen politie, OM, VT en gemeenten over de samenloop THV & ZSM (hier ligt een relatie met Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming).

Verbindingsofficieren: Ministerie van JenV & VT

2. Opgave 2: aansluiten op Toekomstscenario en het lokale veld

De samenwerking met het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (TS) is uiteraard een belangrijk onderdeel van het Werkplan 2024, evenals de samenwerking met het lokale veld. Dat laatste krijgt deels via de RNZS' en vorm (zie ook 1.1).

Belangrijk schakelpunt voor de samenwerking met het TS en het lokale veld zijn de *Marathons Acuut Onveilig* en de ontwikkeling die daarmee vorm krijgt richting integrale 24/7 crisisinterventie. Dat sluit aan bij een belangrijk zwaartepunt van het Toekomstscenario: de regionale veiligheidsteams en is daarom iets om met de gemeenten in het kader van het Toekomstscenario verder te verkennen.

Ook een ander zwaartepunt in het toekomstscenario - versterking van lokale teams - is voor Veiligheid Voorop een belangrijke ontwikkeling. In de regio's krijgt de link met de lokale teams steeds nadrukkelijker vorm, vaak via het RNZS. Landelijk wordt de link via het opdrachtgeverschap van de VNG voor Veiligheid Voorop steeds krachtiger. Dat vergroot de betrokkenheid van gemeenten bij de vroegtijdige samenwerking zorg- straf en de betekenis daarvan voor het lokale veld.

Wat willen we bereiken?

Actie	Toelichting	Supervisors
p. Doorontwikkeling "Acuut Onveilig"	Zie punt f. onder 1.2 (Samen op in Acuut).	
q. Samenhang met TS in de proeftuinen en regio's	In de regio en in de proeftuinen van het Toekomstscenario hebben we oog voor de samenhang tussen Veiligheid Voorop en de ontwikkeling van het Toekomstscenario. We faciliteren met kennis, zoeken actief naar kansen en koppelen ervaringen of knelpunten waar nodig landelijk terug. Er is een sterke samenhang met de doorontwikkeling van "Acuut Onveilig" (zie punt p. en punt f. hierboven)	Politie, JenV & VT
r. Lokaal veiligheidsdenken	We willen graag actief meedenken in het traject dat het Toekomstscenario uitzet voor de versterking van de lokale teams als het gaat om het veiligheidsdenken. Het op te stellen basishandelingkader biedt daarvoor goede kansen.	VNG, VWS, JenV & RvdK
s. Steviger contact ZVH en gemeenten met Veiligheid Voorop	Zie punt c. onder 1.1.	VNG, VWS, JenV & VT
t. Bestuurlijk ambassadeurs vanuit lokale veld	We gaan onderzoeken of het zinvol en haalbaar is om bestuurlijk ambassadeurs Veiligheid Voorop voor het lokale veld te benoemen. Zorg en veiligheid komt steeds nadrukkelijker op de lokale agenda's. Als we daarop aansluiten, hebben we een kans om ook langs deze kant de link met het lokale veld te versterken.	VNG, VWS & JenV

3. Opgave 3: organisatie en communicatie

In het LNZZS kunnen de samenwerkingspartners elkaar helpen bij de vraag wat er per organisatie nodig is om Veiligheid Voorop duurzaam tot een succes te maken en in de regio te verankeren. Het LNZZS is er vervolgens ook om overzicht en focus te bewaken en te schakelen met andere partners en programma's.

Wat willen we bereiken?

Actie	Toelichting	Supervisors
u. Deskundigheidsbevordering via vakbijeenkomsten	<p>Deskundigheidsbevordering is een verantwoordelijkheid van de afzonderlijke samenwerkingspartners, maar we zoeken ook naar een gezamenlijke inzet vanuit Veiligheid Voorop. Met de samenwerkingspartners, maar ook met gemeenten, GI's, GGD, ZVH's en andere partners.</p> <p>We willen daarbij aansluiten op veelgebruikte methodes als Samen Werken aan Veiligheid (de top-3 methodiek) en de verklarende analyse en daar het zorg-straft-perspectief aan toevoegen. Het goed ontsluiten van wat er binnen ZSM ontwikkeld is op het gebied van opleidingen en trainen kan daarbij helpen.</p> <p>We willen verder inzetten op regionale (lunch)bijeenkomsten en/ of vak(mid)dagen, naar voorbeeld van (en in afstemming met) de regionale vakdagen Strafbare Kindermishandeling (zie m. onder 1.5).</p> <p>Per regio kunnen we een contentkalender afspreken met bijvoorbeeld twee of drie bijeenkomsten per jaar met steeds een ander thema. Dat kunnen we vanuit het LNZZS ondersteunen.</p> <p>Zo bouwen we aan de benodigde "body of knowlegde" in het veld, versterken de inzet van veiligheidsplannen en het netwerk tussen de professionals.</p>	RvdK, OM & VT
v. Communicatie	In 2023 hebben we besloten geen eigen communicatiekanalen op te zetten, maar gebruik te maken van bestaande communicatiekanalen van de vijf partners. We kunnen daar in 2024 meer gebruik van maken.	3RO & Politie
w. Resultaten delen	We willen de in de regio geboekte resultaten nadrukkelijker delen, zodat regio's van elkaars werk kennis kunnen nemen en er inspiratie uit kunnen halen. De vernieuwde website is daar het geëigende platform voor.	3RO & Politie

Veiligheid Voorop!

Samenwerken aan veiligheid

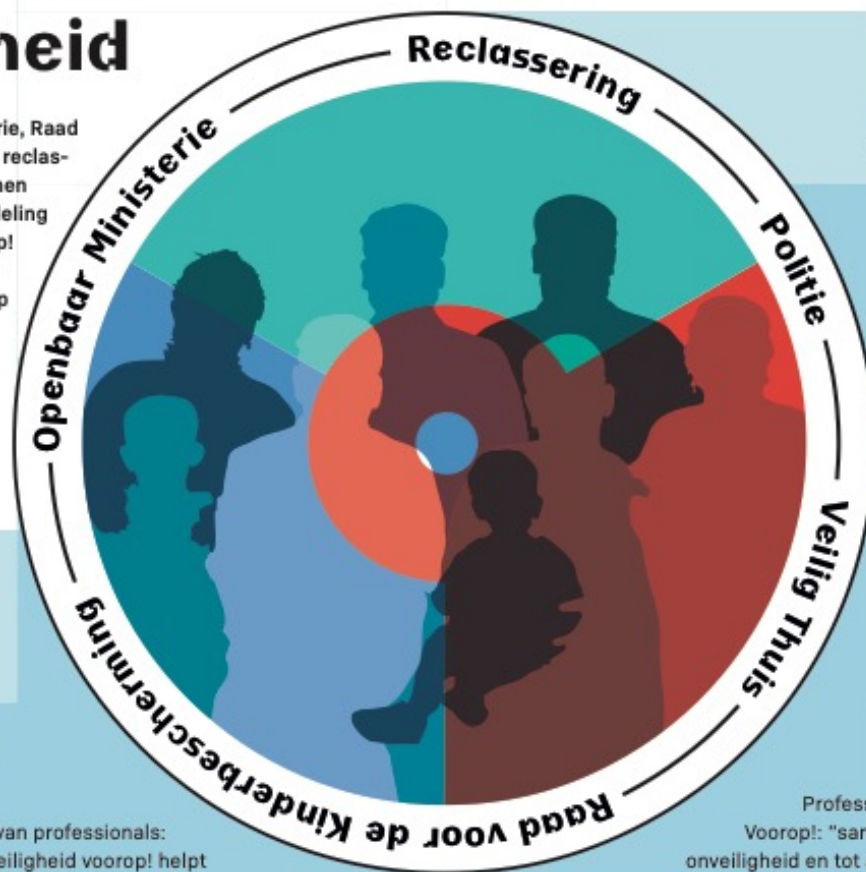
Veilig Thuis, politie, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en de drie reclasseringsorganisaties (3RO) werken samen om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen. Met Veiligheid Voorop! verbeteren we de vroegtijdige samenwerking als er sprake is van samenloop tussen zorg en straf.

Een veilig thuis voor iedereen

We hanteren de Visie Samen Werken aan Veiligheid. De directe veiligheid voor de betrokkenen staat voorop. Uit onderzoek blijkt dat bij eerdere en gecoördineerde inzet de kans op herhaling en escalatie afneemt.

Professionals in staat stellen hun werk goed te doen

Het is een grote frustratie in het werk van professionals: langs elkaar werkende organisaties. Veiligheid voorop! helpt professionals hun werk beter te doen door de intensieve netwerk-samenwerking. Een professional daarover: "De frustratie van het niet-samenwerken zijn we kwijt. De lijnen zijn kort, er wordt gecommuniceerd en men is snel bij elkaar op de lijn. Vier jaar geleden was dat nog allemaal zwaar en moeilijk".

01 02 03 04

Afweging zorg en straf

We bepalen gezamenlijk wat nodig is voor de veiligheid in een gezin. Soms is een strafmaatregel nodig, soms kan ook eerst zorg nodig zijn. De samenhang in de aanpak helpt veiligheid op korte en lange termijn te bereiken.

Geen schotten

Aansluiting bij het lokale veld in de gemeenten is cruciaal. Vaak lopen er al hulp- en zorgtrajecten in een gezin en/ of zijn er ook problemen met bijvoorbeeld schuld, wonen, verslaving of psychiatrie. Dat vraagt teamwerk van professionals. Door vroegtijdig samenwerken kunnen we problemen in een later stadium voorkomen.

Ervaringen uit de praktijk

Professionals over de ervaringen met Veiligheid Voorop!: "samen kom je tot een betere duiding van de onveiligheid en tot afgestemde veiligheidsmaatregelen ... je kunt gewoon beter werk leveren." Als de samenwerking in een regio verbetert, wordt de aanpak op de veiligheid in gezinnen versterkt. Er wordt sneller de juiste hulp ingezet, zaken blijven niet onnodig lang liggen en de afweging tussen staf en zorg wordt beter gemaakt.

Veiligheid Voorop!

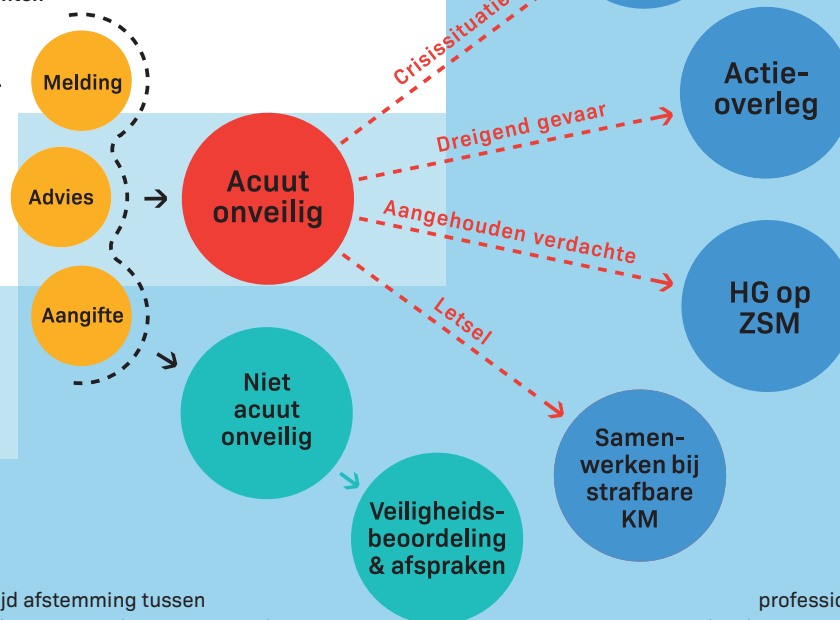
Sneller veiligheid in gezinnen door samenwerking Zorg/Straf

We werken met vier belangrijke momenten van afstemming. Vier verbeteracties die concreet invulling geven aan de vroegtijdige samenwerking zorg/straf.

- 1. Samen op in Acuuut** - bij (vermoeden van) acute onveiligheid in crisissituaties
- 2. Actieoverleg** - bij dreigend gevaar of risico op gevaar, als er geen verdachte is aangehouden
- 3. Gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld door VT en ZSM** - als een verdachte is gehoord of aangehouden
- 4. Samenwerken bij strafbare kindermishandeling** - bij vermoeden van of geconstateerd psychisch of lichamelijk letsel.

Samen op in Acuuut

In een acuuut onveilige situatie is er altijd afstemming tussen de politie en Veilig Thuis en als het nodig is met andere partners. Als het kan, gaan zij samen ter plaatse. Door ter plaatse informatie samen te brengen, kan de veiligheidsbeoordeling beter en sneller worden gemaakt. "Betrokkenen staan in een crisissituatie meer open voor hulp. Dat helpt ons om veiligheidsmaatregelen effectiever in te zetten."

01 02 03 04

Actieoverleg

De waarde van het Actie-overleg zit in de kwaliteit van de samenwerking, door snel na een incident in complexe situaties afspraken te maken over wie wat doet om veiligheid te bereiken. De actiegerichtheid leidt tot positieve praktijkervaringen. "Het werkt echt goed. Door de deskundigheid die daar zit en doordat er al jaren wordt samengewerkt. Je ziet een merkbaar effect op de directe veiligheid."

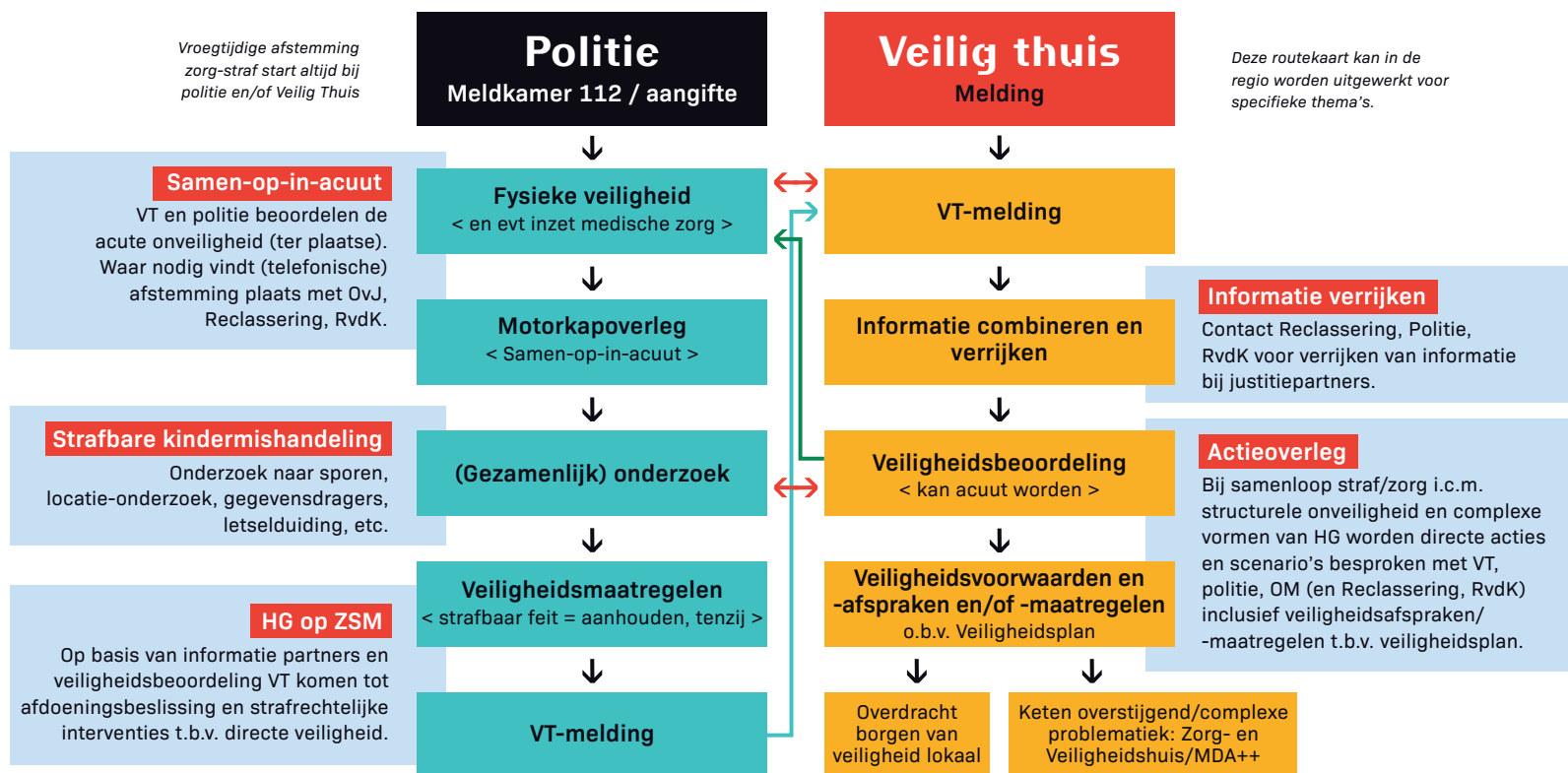
Samenwerking HG door VT en ZSM

De vroegtijdige betrokkenheid en aanvullende informatiedeling helpen om goede veiligheidsafspraken voor gezinnen te maken. Door de beoordeling van de acute veiligheid door VT, kan VT toelichten of en welke veiligheidsvoorwaarden noodzakelijk zijn. De inhoud van een zaak wordt verrijkt en er is sprake van een betere afdoening.

Samenwerken bij strafbare kindermishandeling

Bij de Samenwerking bij Strafbare Kindermishandeling staat het verstevigen van het netwerk van de gespecialiseerde professionals centraal. Er is veel waardering voor de kwaliteitswinst die wordt geboekt. "Je ziet dat als je goed samenwerkt de kans groter is dat wat beste is voor het gezin sneller tot stand komt. De stereotype situatie dat organisaties na elkaar in een gezin hetzelfde komen vragen en dan moeten gaan afstemmen - dat moet je voorkomen."

Routekaart samenhang vroegtijdige afstemming Zorg-Straf (politie, VT en justitiepartners)

Strafrechtelijk onderzoek

De veiligheidsafspraken worden opgenomen in het plan van aanpak dat bij de start van het politieonderzoek wordt gemaakt. Het plan van aanpak wordt gedeeld met de OvJ en gezamenlijk beoordeeld of vervolging van meerwaarde is voor stabiele veiligheid in het gezin/huishouden. Wanneer betrokkene zich niet houdt aan de gemaakte veiligheidsafspraken kan het OM bijvoorbeeld alsnog overgaan tot vervolging.

01 02 03 04

↔ VT & politie hebben direct contact tbv afstemming en direct handelen bij acute onveiligheid
 → Politie meldt bij VT binnen 24u
 → VT schakelt met politie indien acute onveiligheid óf gezamenlijk plan/onderzoek moet afgestemd worden

Veiligheidsplan

Interventies tijdens de acute fase (crisis/incident).

Strafrecht

- Aanhouding / Inverzekeringstelling
- Inbewaringstelling
- Voorwaardelijk sepot
- Inzet stelsel bewaken en beveiligen
- Stopgesprek door politie (evt i.s.m. VT)
- Gedragsaanwijzing (art 509hh Sr)
- (Schorsings)toezicht door de reclasserings
  - Vrijheidsbepurende voorwaarden
    - Contactverbod
    - Locatiegebod en/of locatieverbod (eventueel met elektronische monitoring)
    - Locatiegebod: een verdachte of veroordeelde moet op bepaalde tijden juist ergens zijn, meestal is dit thuis
  - Gedragsveranderende voorwaarden
    - Alcohol en drugsverbod

Bestuursrecht

- Tijdelijk Huisverbod
- Gebiedsverbod / wijkverbod
- Meldplicht
- Inbewaringstelling (Ibs) (Wet zorg en dwang (Wzd))
- Crisismaatregel (wet verplichte Geestelijke Gezondheid Zorg (Wvggz))

Civiel recht

- Voorlopige ondertoezichtstelling (bij spoed)
- Voorlopige voogdij

Overige interventie

- Inzet Veilig Thuis (VT)
- Eerste hulp bij een huisverbod
- Crisis hulp aan gezinnen
  - Families First
  - Ambulante Spoedhulp
- AWARE (i.s.m. politie) - financiering via gemeente
- Vrouwenopvang / opvang voor slachtoffers

Hiernaast de interventies/maatregelen die bijdragen aan de directe veiligheid op de langere termijn, waardoor het werken aan stabiele veiligheid wordt gestut. Het inzetten van interventies/maatregelen die bijdragen aan de directe veiligheid of aan de stabiele veiligheid is maatwerk. Veel interventies kunnen zowel acuut als later worden ingezet.

Risicogestuurd

Werken aan stabiele veiligheid door oorzaken geweld aan te pakken.

Strafrecht

- Toezicht door de reclasserings
  - Gedragsveranderende voorwaarden
    - Behandeling in een (forensische) zorginstelling
    - Verplichting zich onder behandeling te stellen van een deskundige of (forensische) zorginstelling
  - Het verblijven in een instelling voor begeleid wonen of maatschappelijke opvang
  - Justitiële gedragsinterventies
    - COVA • COVA+ • BORG • Alcohol en geweld
    - Alcohol- en/of drugsverbod incl. urinecontroles

Bestuursrecht

- Inzet sociaal wijkteam
- Inzet leerplechtambtenaar
- Nazorg detentie

Civiel recht

- DTS (+ eventuele UHP)
- Voogdij
- Beëindiging van het gezag

Sociale interventies

- Niet meer door het lint
- De Oranje Huis-aanpak

Overige interventies

- Ambulante hulp vrouwenopvang
- Gespecialiseerde jeugdhulp
- GGZ
- Multifocus
- Signs of safety
- Ondersteuning buddy / ervaringsdeskundige / nieuwe toekomst
- Contact wijkagent

Strafrecht

- Toezicht door de reclasserings
  - Vrijheidsbepurende voorwaarden
    - Contactverbod
    - Locatiegebod en/of locatieverbod (eventueel met elektronische monitoring)
  - Gedragsveranderende voorwaarden
- Rechterlijke vrijheidsbepurende maatregel (art 38v Sr)
- Voorwaardelijk sepot / werkstraf / strafbeschikking
- Terbeschikkingstelling (tbs)
- Gevangenisstraf
- Detentie(verlof)
- Verlofvoorwaarden DJI

Herstelgericht

Werken aan herstel van de ontwikkeling van de individuele gezinsleden.

Strafrecht

- Werken aan herstel binnen toezicht door de reclasserings
- Schadevergoeding / storting in een schadefonds
- Mediation in het strafrecht

Bestuursrecht

- Inzet sociaal wijkteam

Civiel recht

- DTS (+ eventuele UHP)
- Voogdij
- Beëindiging van het gezag

Sociale interventies

- 8 fasenmodel
- Als ik haar was
- Caring Dads
- Eigen kracht conferentie
- EMDR
- Geweldloos verzet in gezinnen
- Heibel thuis
- MeMoSa
- Tijd voor Toentje
- Uit de schaduw van de ander
- Veerkracht
- VoorZorg

Overige interventies

- Perspectief herstelbemiddeling
- GGZ / Traumabehandeling
- Lotgenotengroepen

Civiel recht

- DTS (+ eventuele UHP)
- Machtiging uithuisplaatsing (UHP)
- Voogdij
- Beëindiging van het gezag
- Curatele (bij fin uitbuiting)

Overige interventies

- Inzet Veilig Thuis (VT)
- Ambulante hulp vrouwenopvang
- Multifocus
- Signs of safety

Interventiepalet

Leeswijzer

Interventiepalet

Het doel van het interventiepalet is het hebben van een praktisch en werkbaar overzicht van veiligheidsmaatregelen/ interventies in te zetten voor huiselijk geweld en kindermishandeling voor de professional werkzaam op het snijvlak van zorg en straf. Het nodigt professionals uit om breder naar de mogelijkheden van veiligheidsmaatregelen/ interventies te kijken. Zo kunnen er beter en sneller in samenhang gerichte interventies worden ingezet die direct bijdragen aan het stoppen van geweld, het beperken van risico's en het herstellen van duurzame veiligheid. Dit interventiepalet is geen uitputtend overzicht van alle interventies en er kunnen regionale verschillen aanwezig zijn in het aanbod van de (sociale) interventies.

Klik op de rechthoek voor een interactieve pdf over de visie Defaseerd samenwerken aan veiligheid.

Hoe lees je het interventiepalet?

Het interventiepalet is ingedeeld op basis van de verschillende fases van de visie Defaseerd samenwerken aan veiligheid: 'eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg en dan werken aan herstelgerichte zorg'. Op deze manier kun je per fase zien welke interventies je wanneer kunt inzetten en welk domein hier verantwoordelijk voor is.

Belangrijk tijdens het gebruik van het interventiepalet is dat, ondanks dat iedere professional vanuit zijn eigen professe werkt, er zicht gehouden blijft op de mogelijkheden van de andere partners, waardoor er verbinding en samenhang is, én kan blijven op het integrale plan van aanpak en de veiligheidsmaatregelen/interventies daarin. Om dit te realiseren, is het van belang om als partners met elkaar in gesprek te gaan over de interventies en wat die inhouden. Het interventiepalet kan in samenhang met de andere verbeteractiviteiten van de [Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop](#), zoals bij het [Actieoverleg Samen op in Acuu](#)t, [HO met VT en ZSM](#) of [Samenwerken bij strafbare kindermishandeling](#) worden gebruikt.

Wanneer gebruik je het interventiepalet?

- Individueel (om zicht te krijgen op alle mogelijkheden)
- Intern binnen de organisatie (bijv. casuïstiekoverleggen)
- Netwerkoeverleggen

Vragen, reacties? Mail ons: info@ovv.nl Of [check de videoreeks](#)